

Strategiplan

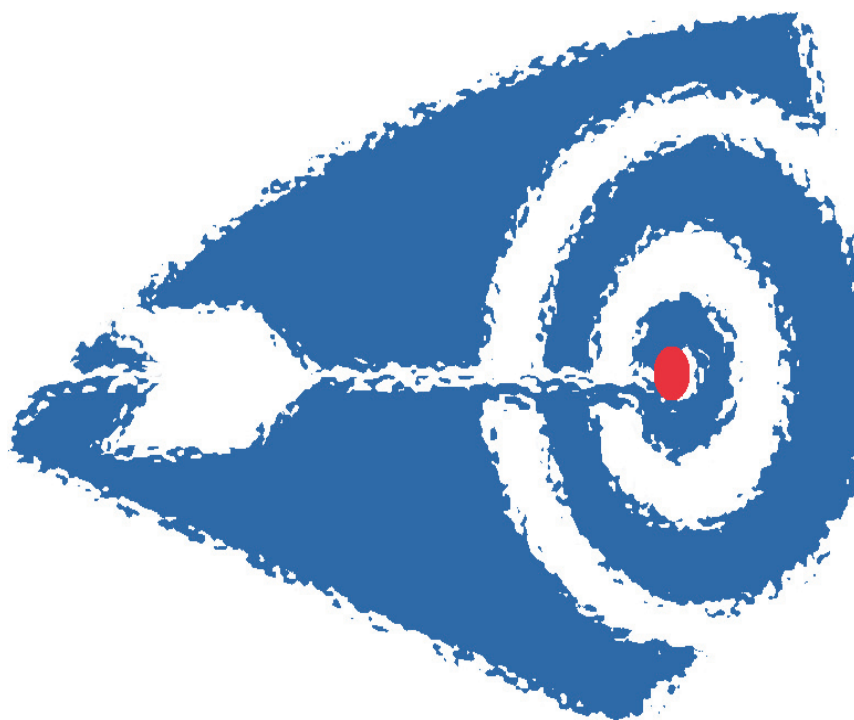
2005- 2008

Universitetet
i Stavanger

Lesesenteret

Innhold

1. Innledning
2. Fagområde
3. Organisering
4. Strategi
 - a. Formål
 - b. Visjon
 - c. Verdier
5. Forhold til Universitetsstrategien
6. Hovedmål og strategiske føringer
 - a. Hovedmål A - FOU-arbeid
 - b. Hovedmål B - Kompetanseutvikling
 - c. Hovedmål C - Diagnostisering og rådgiving
 - d. Hovedmål D - Undervisning og veiledning
 - e. Hovedmål E - Informasjon og samfunnskontakt
7. Strategi for nettverksarbeid og faglig samarbeid
8. Strategi for internasjonalisering
9. Ressurser
 - a. Økonomi
 - b. Personale
10. Infrastruktur

1. Innledning

Senter for leseforskning ble etablert i 1989 ved daværende Stavanger lærerhøgskole. Ved spesialundervisningsreformen i 1992 ble senteret knyttet til systemet av landsdekkende spesialpedagogiske kompetansesentra, samtidig som det beholdt sin lokalisering og faglige tilknytning til Stavanger lærerhøgskole. Ved høgskolereformen i 1994 ble senteret lagt inn under Høgskolen i Stavanger, organisert som en frittstående grunnenhet direkte under styret. Ved omorganiseringen av Høgskolen i Stavanger fra 1.1.04 ble senteret lagt inn under Det humanistiske fakultet, men beholdt faglig og administrativ autonomi i forhold til utadrettede oppgaver. Som et element i iverksettingen av tiltaksplanen *Gi rom for lesing!* opprettet Utdannings- og forskningsdepartementet et nasjonalt senter for leseopplæring som et §18-tiltak ved Høgskolen i Stavanger. Det nye tiltaket ble knyttet til Senter for leseforskning fra 1.1.04 samtidig som senteret fikk nytt navn: Nasjonalt senter for leseopplæring og leseforskning (Lesesenteret).

2. Fagområde

Senterets fagområde er lesing og skriving i vid forstand, med fokus på både spesialpedagogiske og allmennpedagogiske problemstillinger, både lese- og skrivevansker og lesing og skriving generelt. Senteret arbeider ut fra ulike faglige og tverrfaglige innfallsvinkler.

3. Mandat

1. Lesesenteret er en del av Universitetet i Stavanger og er organisert under Det humanistiske fakultet. I fakultetet har senteret oppgaver knyttet til forskning, forskerutdanning, undervisning og veiledning.

2. Lesesenteret har landsdekkende oppgaver som spesialpedagogisk kompetansesenter for lese- og skrivevansker/dysleksi. Senteret inngår faglig i det statlige spesialpedagogiske støttesystemet (Statped), men er ikke administrativt og økonomisk underlagt Statped. Organiseringen av Statped innenfor Utdanningsdirektoratet og som regionalt system, er under utredning.

3. Lesesenteret har landsdekkende oppgaver som nasjonalt kompetansesenter for leseopplæring og leseforskning (som et ”§18-tiltak”) med et eget mandat gitt av Utdannings- og forskningsdepartementet. Det er inngått en samarbeidsavtale mellom UFD og Høgskolen i Stavanger om etablering og drift av det nasjonale senteret. Ansvar for de nasjonale sentrene er i 2004 overført til Utdanningsdirektoratet.

4. Strategi

a. Formål

Senteret skal innenfor sitt fagområde drive forsknings- og utviklingsarbeid, forskerutdanning, kompetanseutvikling gjennom grunnutdanning, etterutdanning, videreutdanning av lærere og

annet pedagogisk personell, diagnostisering av elever med lese- og skrivevansker og informasjon knyttet til senterets virksomhet. Senteret har som formål å yte forskningsbaserte tjenester i vekselvirkning mellom teori, høyere utdanning og praksis og i samarbeid med andre fagmiljø både innen universitet og høyskoler og i praksisfeltet, nasjonalt og internasjonalt.

b. Visjon

Lesesenteret skal være det ledende fagmiljøet i Norge på sitt fagområde og holde en høy faglig standard også internasjonalt.

c. Verdier

Lesesenteret skal bidra til faglig utvikling og nytenkning. Arbeidet skal være basert på det fremste og mest oppdaterte innen forskning, nasjonalt og internasjonalt. Det skal være høy kvalitet på all faglig virksomhet ved senteret. Senteret skal vise respekt for mangfold når det gjelder faglige oppfatninger og erfaringer og være inkluderende overfor ansatte, brukere, studenter og samarbeidspartnerne. Senteret skal være forskningsmessig uavhengig, og holde høy etisk standard basert på empiri. Senteret skal vise ansvarlighet overfor oppdragsgivere og brukere av senterets tjenester.

5. Forholdet til Universitetsstrategien

Senteret skal bidra til å realisere strategien for Universitetet i Stavanger.

6. HOVEDMÅL, DELMÅL OG KONKRETE PLANER

Hovedmål A:

Senteret skal gjennom forsknings- og utviklingsarbeid bygge opp og videreutvikle kompetanse på høyt nivå innenfor sitt fagområde.

Delmål:

1. FOU-arbeidet ved Lesesenteret skal omfatte grunnforskning, anvendt forskning og utviklingsarbeid i vid forstand innen områder som kan fremme hovedmålet, ut fra en bred faglig og tverrfaglig tilnærming.
2. Senteret skal legge vekt på FOU-arbeid i kontakt med praksisfeltet.
3. Senteret skal legge vekt på samarbeid om forskningsoppgaver med nasjonale, regionale og lokale instanser og med fagmiljø ved høyskolen og på nasjonalt og internasjonalt plan.
4. Senteret skal delta i internasjonale undersøkelser og forskningsprosjekt.
5. Universitetet i Stavanger har rett til å tildele doktorgrad i spesialpedagogikk.

Senteret skal bidra til at forskerutdanningen har høy faglig kvalitet innen sitt fagområde.

Konkrete planer:

Senteret vil

- utarbeide en egen forskningsstrategi
- stimulere til at det sendes flere søknader om eksternt finansierte forskningsprosjekt
- videreføre intern evaluering og kvalitetssikring av de ulike forskningsprosjektene og av de publikasjonene som kommer ut av prosjektene
- ta initiativ til å planlegge minst ett større eksternt finansiert forskningsprosjekt der en stor del av senterets medarbeidere deltar og der formålet er å gå grundigere inn på faktorer som kan forklare den store spredningen av leseferdighet blant norske elever
- arbeide for å integrere også mindre utviklingsprosjekt i et aktivt forskningssamarbeid.
- arbeide for å øke antall internasjonale publiseringer
- arbeide for å sikre god rekruttering til forskerutdanningen ved å delta aktivt i å bygge opp et godt forskningsmiljø som også omfatter masterstudentene

Hovedmål B:

Senteret skal ha et landsdekkende ansvar for å initiere kompetanseutvikling hos aktuelle brukergrupper. Gjennom dette arbeidet vil senteret medvirke til at de opplæringsansvarlige i kommunene får rettleiing og støtte i arbeidet med lese- og skriveopplæring, stimulering av lese- og skriveaktivitet, forebygging av lese- og skrivevansker og til sikring av kvaliteten på opplæringstilbudet for barn, unge og voksne med lese- og skrivevansker/dysleksi.

Delmål:

1. Senteret vil, i samarbeid med lokale og regionale instanser, gi tilbud om etterutdanning til lærere, skoleledere, tilsatte i pp-tjenesten og andre aktuelle grupper. Senteret vil også gi tilbud om etterutdanning til lærerutdannere og lærere innen voksenopplæringen.
2. Kursvirksomheten vil primært foregå på kommunalt og regionalt nivå, og en vil gjennom nettverksordninger sikre at kompetansen får en så god spredning som mulig.
3. Senteret vil prioritere en planmessig kompetanseutvikling i kommunene/fylkeskommunene der en kombinerer kurs med lokalt utviklingsarbeid

rettet mot leseopplæring, forebygging, avdekking og avhjelping av lese- og skrivevansker.

4. Senteret vil også prioritere tiltak som kan styrke kompetanse i å fremme leseinteresse og leselyst, særlig hos barn og unge.
5. Senteret vil søke å utvide samarbeidet med andre kompetansesentre og andre samarbeidspartnere om aktuelle kursområder.

Konkrete planer:

Senteret vil

- utvikle kurstilbud rettet mot lærere i videregående skole, voksenopplæring og høgskolene
- utvikle kurstilbud spesielt rettet mot PP-tjenesten, både for grunnskolen og den videregående skolen,
- ta kontakt med andre aktuelle kompetansesentre og andre fagmiljø med spesiell kompetanse med sikte på samarbeid om aktuelle kurstilbud.
- ta kontakt med lærerutdanningsenhetene ved høgskolene i forhold til samarbeid/seminar/etterutdanningskurs for lærere innenfor vårt kompetanseområde
- samarbeide med andre instanser om kurs og konferanser innen senterets fagområde.
- ta sikte på å arrangere minst en nasjonal og en internasjonal konferanse i perioden

Hovedmål C:

Senteret vil gi råd i forbindelse med kartlegging og diagnostisering av lese- og skrivevansker for å sikre skoletilbudet i lokalsamfunnet for elever med særskilte behov. For elever med vedvarende lese- og skrivevansker vil senteret, som en spesialisttjeneste, også gi tilbud om utredning av vanskene.

Delmål:

Senteret vil

1. gjennom rådgiving medvirke til at kommuner, fylkeskommuner og andre målgrupper får rettleiing og støtte i å sikre kvaliteten på opplæringen av personer med lese- og skrivevansker.
2. ta i bruk og videreutvikle metoder og hjelpemidler for sikker og presis kartlegging av elever med lese- og skrivevansker.
3. ta del i utvikling av kartleggingsprøver, nasjonale prøver og ev. andre hjelpemidler som kan brukes til å vurdere elevenes lese- og skriveferdigheter.

4. videreutvikle gode samarbeids- og henvisningsrutiner i forbindelse med rådgivings- og diagnostiseringsarbeidet.
5. gi tilbud om diagnostisering ved mer vedvarende lese- og skrivevansker.

Konkrete planer:

Senteret vil

- Sørge for at tilstrekkelig mange faglig tilsatte ved senteret har diagnostiseringskompetanse enten ved nytilsetninger eller gjennom kompetanseheving internt.
- Videreutvikle og systematisere det kartleggings- og diagnostiseringsmaterialet som finnes på senteret.
- Løpende vurdere nytt kartleggings- og diagnostiseringsmateriell og ev. sørge for at det kjøpes inn til senteret.
- Se på eksisterende rutiner og vurdere hvordan disse ivaretar aktuelle behov for den enkelte bruker og for henvisende instans.
- Gi intern opplæring i bruk av nevropsykologiske tester for kunne gi en bredere og mer presis kartlegging av enkelte elever.
- Ta i bruk relevant kartleggingsmateriell i forbindelse med språkvansker.
- Videreføre arbeidet med å bygge opp en database i tilknytning til diagnostiseringene som kan brukes i FOU-arbeid.

Hovedmål D

Senteret skal i samarbeid med instituttene ved Det humanistiske fakultetet gi forskningsbasert undervisning og rettleiing på høyt faglig nivå innen sitt fagområde

Delmål:

1. Senteret har ansvar for undervisnings- og rettleiingsoppgaver på sitt fagområde på ulike nivå i samarbeid med institutt og sentre ved universitetet.
2. Senteret har ansvar for videreutdanning på sitt fagområde i samarbeid med institutt og sentre ved universitetet.
3. Senteret har ansvar for planlegging og gjennomføring av forskerkurs innenfor forskerutdanningen i spesialpedagogikk ved universitetet.

Konkrete planer:

Senteret vil

- sikre god undervisning og veiledning innenfor temaområdet ”Lesing og skriving” i mastergradsstudiet i spesialpedagogikk.
- bidra i planleggingen og gjennomføringen av studieenheten ”Grunnleggende lese-, skrive- og matematikkopplæring” i allmennlærerutdanningen.
- sikre at temaene ”Lesing og skriving” og ”Lese- og skrivevansker” får plass i planene for førskolelærerutdanningen og praktisk-pedagogisk utdanning ved UiS.
- vedlikeholde og videreutvikle andre undervisningstilbud ved UiS hvor temaene ”Lesing og skriving” og ”Lese- og skrivevansker” inngår.
- videreutvikle undervisningstilbudet på modulen ”Lesing og skriving i et hemningsperspektiv” på mastergradsstudiet i lesevitenskap og i den engelskspråklige literacy studies.
- etablere en ordning hvor etterutdanningskurs av større omfang gir deltakerne studiepoeng som senere kan inngå som del av videreutdanningsenheter med avsluttende eksamen.

Hovedmål E

Senteret vil ta ansvar for informasjon og samfunnskontakt i forhold til fagmiljø, samarbeidsparter, myndigheter og allmennheten når det gjelder senterets fagområde

Delmål:

1. Senteret vil legge vekt på faglig kvalitet på publisering av fagartikler, forskningsrapporter, populærvitenskapelige artikler, faglige bidrag på konferanser m.v.
2. Senteret vil gjennom nettstedet www.lesesenteret.no betjene sine brukergrupper med oppdaterte nyheter og fagstoff.
3. Senteret vil fortsatt gi ut et faglig informasjonsblad , SLF.Info, 2 ganger pr år til ulike samarbeidsparter.
4. Senteret har i samarbeid med andre fagmiljø i høgskolen, redaktøransvar for en nettside på Spespedtorget (www.spespedtorget.no).

Konkrete planer:

Senteret vil

- gjennomføre en intern evaluering av informasjon og samfunnskontakt med sikte på styrking
- ta initiativ til en evaluering og revidering av spespedtorget
- bidra til ulike informasjonskanaler både innen høgskolen og i støttesystemet
- utvikle en bedre nettbasert kommunikasjon.

6. STRATEGI FOR NETTVERKSARBEID OG FAGLIG SAMARBEID

- Senteret vil videreutvikle nettverkssamarbeid innen Statped, særlig knyttet til sektoren språk-, tale-, lese- og skrivevansker.
- Senteret vil delta i og videreutvikle nettverkssamarbeid knyttet til tiltaksplanen Gi rom for lesing! i samarbeid med Utdanningsdirektoratet
- Senteret vil ha et nært samarbeid med andre miljøer innen universitet og høgskoler som arbeider innen senterets fagområder eller tilgrensende fagområder

7. STRATEGI FOR INTERNASJONALISERING

- Senteret ønsker å ha et godt faglig samarbeid/forskningssamarbeid med tilsvarende fagmiljø innen universitet og høgskoler internasjonalt
- Senteret vil arbeide for å få etablert et nordisk senter for fremragende forskning basert på et samarbeid mellom fagmiljøer i de andre nordiske land.
- Senteret vil arbeide for å søke om forskningsmidler i samarbeid med andre europeiske land innen EU's 6. rammeprogram.

8. RESSURSER

a. Økonomi

Senteret får tildelt ressurser både over høgskolens budsjett via fakultetet og gjennom eksternt finansierte oppdrag. Senteret har også en viss inntjening gjennom salg av publikasjoner, kurs- og konferanseavgifter.

Ordinær tildeling

Senterets basistildeling fra Universitetet i Stavanger via Det humanistiske fakultet skal brukes til de primære oppgavene som spesialpedagogisk kompetansesenter med å yte landsdekkende tjenester overfor skoleverket og pp-tjenesten. Det er et sentralt prinsipp at tjenesteyting og forskning utgjør en integrert enhet og disponeres likeverdig mellom de to områdene. I denne tildelingen inngår også ressurser til forskerutdanning, undervisning og veiledning innen universitetet. Omfanget av denne virksomheten tilsvarer 2 årsverk. Prinsippene for ressursdisponering er nedfelt i samarbeidsavtalen mellom Statped, HiS og de to kompetansesentrene SAF og SLF.

Tildeling fra Universitetsfondet

Senteret mottar midler fra Universitetsfondet i forbindelse med universitetsstatsingen. Disse midlene vil gradvis fases ut. Midlene brukes til stipendiatstillinger, en postdoktorstilling, professor II-stillinger og til et strategisk forskningsprosjekt.

Tildeling fra UFD (§ 18-tiltaket)

Senteret har fra 1.1.04 fått en egen tildeling for å bygge opp og drive et nasjonalt senter for leseopplæring som en integrert del av et samlet Nasjonalt senter for leseopplæring og leseforskning. Et eget mandat for dette tiltaket er gitt av UFD. Det er inngått en egen samarbeidsavtale mellom UFD, Høgskolen i Stavanger om §18-tiltaket.

Tildeling fra NFR, NOS-S og EU

Senteret mottar midler til forskningsprosjekt fra NFR og fra NOS-S.

Oppdragsmidler

Senteret mottar også midler til faglige oppdrag, i alt vesentlig fra Utdanningsdirektoratet. Dette er oppdrag i forbindelse med nasjonale og internasjonale leseundersøkelser. Senteret mottar også noen midler til faglig utviklingsarbeid fra kommuner eller samarbeid mellom kommuner i forbindelse med spesielle prosjekter.

Inntjening

Senteret har årlig en liten inntjening fra salg av materiell og overskudd på kurs og konferanser. Disse midlene går inn i den ordinære driften av senteret.

Strategi for økonomiutvikling

Senteret vil arbeide for å øke tildelingen av eksterne forskningsmidler (NFR, NOS-S og EU)

b. Personale

Senteret har ved utgangen av 2004 følgende bemanning:

Faglige stillinger

Professor (3,8 årsverk)

2 professor i spesialpedagogikk

1 professor i spesialpedagogikk (personlig professorat)

1 professor i spesialpedagogikk (knyttet til Institutt for allmennlærerutdanning og spesialpedagogikk, arbeider med forskning ved SLF i 50%)

1 professor i nevropsykologi (30%)

Professor II (0,8 årsverk)

1 professor II i spesialpedagogikk (20%)

1 professor II i lingvistikk (20%)

1 professor II i lesevitenskap (20%)

1 professor II i nevropsykologi (20%)

Førsteamanuensis (5 årsverk)

4 førsteamanuensis

1 førsteamanuensis (oppdrag)

Høgskolelektor (10 årsverk)

7 høgskolelektor (faste stillinger)

3 høgskolelektor (vikar)

Doktorgradsstipendiat (7 årsverk)

4 doktorgradsstipendiat

2 doktorgradsstipendiat (utlyst)

1 postdoktor

Administrative stillinger (4 årsverk)

1 seniorkonsulent

1 konsulent

1 kommunikasjonskonsulent

1 førstesekretær

Faglig-administrative stillinger (2 årsverk)

1 senterleder

1 avdelingsleder

I tillegg brukes deler av årsverk til faglig-administrative funksjoner til faglig koordinering og områdeledelse

Antall årsverk i alt: 32,4 årsverk

Kompetanse hos faglig tilsatte

Med doktorgrad 13

Uten doktorgrad 10

I arbeid med doktorgrad: 1

Spesialpedagogikk:

4 professor

1 professor II

3 førsteamanuensis

2 høyskolelektor

Pedagogikk:

1 førsteamanuensis

Nevropsykologi:

1 professor (delstilling + professor II)

Psykologi:

1 psykolog (avdelingsleder/områdeleder)

Nordisk/lingvistikk:

1 professor II

2 førsteamanuensis (1 senterleder)

5 høyskolelektor

Strategi for kompetanseutvikling for faglige og administrative stillinger

- Senteret vil arbeide for å styrke realkompetansen hos de faglig tilsatte gjennom interne fagmøter, invitasjon av eksterne fagpersoner til fagseminar og ved at de ansatte å deltar aktivt på faglige kurs, seminar og konferanser eksternt.
- Senteret vil arbeide for å heve kompetansen for de administrativt tilsatte gjennom intern kursvirksomhet og deltaking på eksterne kurs.
- Senteret vil arbeide for å øke tallet på doktorgradsstipendiater gjennom budsjett-tildeling og gjennom søknader om forskningsmidler.

- Senteret vil vurdere behovet for å supplere senterets faglige kompetanse på sitt område i forbindelse med utlysning av ledige stillinger.

10. Infrastruktur

Senteret har lokaler i Hulda Garborgs hus.

Senteret vil arbeide for å bedre de fysiske forholdene og arbeidsforholdene ved senteret i samsvar med HMS-strategien.

Senteret vil gjennom HMS-arbeide arbeide for gode sosiale forhold og trivsel på arbeidsplassen.